

SOSIAL KOMPETANSE

I Rammeplan for barnehage og Bærum kommunes pedagogiske plan legges det stor vekt på barnehagens arbeide med sosial kompetanse hos barn.

Begrepet sosial kompetanse handler om å mestre samspill med andre - å lykkes i og omgås andre.

Rammeplanen betegner grunnleggende sosiale ferdigheter som basiskompetanse. Utviklingen av sosial kompetanse preges både av målrettet og bevisst arbeid, og den atmosfæren som omgir barnet.

Sosial kompetanse kan beskrives som fem ferdighetsområder:

Selvhevdelse

Empati

Prososial atferd

Selvkontroll

Lek, glede og humor

Selvhevdelse - handler om evnen til å hevde seg i samspill med andre, på en måte som oppfattes positivt av andre. For å kunne ta og opprettholde kontakt er denne egenskapen nødvendig. Selvhevdende barn uttrykker uavhengighet og selvstendighet. Ferdigheter knyttet til selvhevdelse henger nøye sammen med barnets selvfølelse. Det har å gjøre med respekt for seg selv og tro på egne evner.

Empati - handler om evne til innlevelse i andre menneskers følelser og situasjon. I neste omgang forventes det at man er i stand til å handle i tråd med denne forståelsen. Ifølge forskere er evnen til empati medfødt. Voksne må i samspill med barn

sette ord på sine følelser, og de må vise gjennom holdninger og handlinger at empati er et grunnleggende trekk. Empati er en egenskap som må pleies og ivaretas.

Prososial atferd - handler om positive sosiale holdninger, samt evnen og viljen til å utføre positive sosiale handlinger, som å hjelpe andre, støtte, oppmuntre, dele osv. I praksis oppleves de som motpoler til negative sosiale handlinger som vold, mobbing og avvising. Utviklingen av prososial atferd henger nøye sammen med evnen til empati. Utviklingen er avhengig av hvilke holdninger og tilbakemeldinger barnet får i omgang med andre mennesker.

Selvkontroll - handler om evnen til å kunne holde litt av seg selv tilbake i samspill med andre, styre sinne og impulser.

Lek, glede og humor - handler om å ha evnen til å komme med i andres lek, kunne inkludere andre i sin lek, glede seg over

småting i hverdagen, produsere humor og kunne innta en lekende og humoristisk holdning til andre barn/voksne og til omgivelsene. Deltakelse i lek krever at barnet har god evne til å omgås andre, og samtidig bidrar i leken.

